

ANA BILIĆ

Ja govorim hrvatski 2 čitanka – Lesebuch

Einfache Lesetexte in kroatischer Sprache mit Vokabelteil

1. Auflage 2015

SBNr. 170320

ISBN 978-385253-525-8

Mit Illustrationen von Jana Kreisl

Bildnachweis: 123rf.com: Umschlag/Rui Vale De Sousa (rechts oben); Edyta Pavlowska (Mitte); belchonock (unten);
Seite 25/Vasilij Koval; Seite 35/Oleg landubaev; Seite 39/yarlander; Seite 43:/Edvard Nalbantjan; Seite 46/tunedin123
Wikimedia: Seite 3/Moddzak; Seite 5/Urheber unbekannt
Fotolia.de: Seite 24/Nejron Photo; Seite 38/sabine hürdler
Hintergrund auf Seite 13, 16, 18, 20, 27, 31, 37, 44, 50 und 53: istockphoto/Luis Bellagamba
Rahmen auf Seite 19 und 32: istockphoto/Gokcen Yener; Porträtfoto der Autorin auf Seite 63: Margit M. Marnul

Mit Bescheid des Bundesministeriums für Bildung und Frauen
BMUKK-5.040/0032-B/8/2013 vom 12.3.2014 als für die Aufnahme in den Anhang zur
Schulbuchliste an allgemein bildenden höheren Schulen – Oberstufe im
Unterrichtsgegenstand Kroatisch (Zweite lebende Fremdsprache) empfohlen.

© 2015 E. Weber Verlag GmbH, A – 7000 Eisenstadt

Alle Rechte vorbehalten: Nachdruck sowie auszugsweise Vervielfältigung, Übertragung
auf Ton-, Bild- und Datenträgern nur mit Genehmigung des Verlages.

Sadržaj

Milka Trnina	Seite 3	Domaća zadaća: « <i>Moji heroji</i> »	Seite 29
Tin Ujević	Seite 4	Na Dolcu	Seite 30
Razgovor na dva jezika	Seite 5	Usporedba	Seite 31
Kompromis	Seite 7	Profesor Baltazar	Seite 32
Moji susjedi	Seite 8	Odmor nekada i danas	Seite 33
Nazivi mjeseci	Seite 9	Pasji život	Seite 34
Bratski dogovor	Seite 11	Iskustvo	Seite 35
Briga	Seite 12	Jasmina i golf	Seite 36
Rođendanski poklon	Seite 13	Odgovori	Seite 37
Neobične želje	Seite 14	Prije ručka	Seite 38
U kinu	Seite 15	Kupovina	Seite 39
Zagreb ljeti	Seite 16	Rezervacija stolova	Seite 41
Festival djeteta u Šibeniku	Seite 17	Dojam	Seite 43
Najstarija ljekarna u Zagrebu	Seite 18	Ćaskanje u pauzi posla	Seite 44
U Dubrovniku	Seite 19	Kašnjenje autobusa	Seite 45
Kuća moje bake	Seite 20	Putovima poznatih žena	Seite 46
Kako je bilo?	Seite 21	Izuzetno putovanje	Seite 47
Prvi randevu moje sestre	Seite 22	Na aerodromu	Seite 48
Prvi put na moru	Seite 23	Destinacija – Brazil	Seite 49
Proslava mature	Seite 24	Organizacija posla	Seite 50
Mačka na zebri	Seite 25	Kad bih ja bio mačka ...	Seite 51
Moj neobični prijatelj	Seite 26	Kad bih imao novaca ...	Seite 52
Moj djed vlakovođa	Seite 27	Vokabelliste	Seite 53
Posao izumitelja	Seite 28	Porträt der Autorin	Seite 63

Milka Trnina

(1863. – 1941.)

Milka Trnina bila je svjetski poznata operna pjevačica, ali ona je bila i poznata dobrotvorka. Živjela je izvan Hrvatske, a svaki put kad je došla na gostovanje u Zagreb, ona je pjevala u dobrotvorne svrhe. Milka Trnina nije voljela malograđanštinu i škrtost. Poznata je ova anegdota:

Jedna žena iz visokog društva htjela je da Milka pjeva na proslavi njezinog imendana. Milka je pristala na to, ali je htjela da bogata gospođa uplati visoki honorar u dobrotvorne svrhe.

Žena je na to rekla:

– Ali za takav honorar mogla bih kupiti kravu!

Milka je odgovorila:

– Onda kupite kravu pa će vam ona pjevati za imendan!

Foto: Wikipedia/Moddzak

Tin Ujević

(1891. – 1955.)

Tin Ujević bio je poznat pjesnik koji je vrijeme često provodio u gostionici. On je pisao pjesme u gostionici, čitao ih je i diskutirao s ostalim gostima. No, kao pjesnik nije imao puno novaca. Jednom je sjedio ispred prazne čaše i kad ga je vidio jedan poznanik, rekao je:

– Tine, ako mi brzo kažeš neku laž, platit ću ti «špricer».

Tin je na to automatski rekao:

– Ne, prijatelju, rekao si dva.

Zbog te laži šaljivac je morao Tinu platiti dva pića.

Foto: Wikipedia

Razgovor na dva jezika

Konobar: Guten Tag!

Gost: Guten Tag!

Konobar: Bitte schön...

Gost: Bitte, ein dunkles Bier.

Konobar: Zum Essen?

Gost: Vielleicht später. Ich mag die dalmatinische Küche, aber momentan habe ich keinen großen Hunger. Ihr Lokal, «Dalmatinska konoba», hat mir mein Chef empfohlen.

Konobar: Freut mich.

Gost: Was heißt eigentlich «konoba»? Kommt das Wort von «konobar»? ...
Darf ich Sie vorher etwas fragen: Sprechen Sie vielleicht Kroatisch?

Konobar: Da.

Gost: Onda možemo pričati hrvatski, ja učim hrvatski i volim vježbati hrvatski.

Konobar: Vrlo rado... «Konoba» je podrum gdje se drži vino, a osoba koja poslužuje vino je «konobar». Te riječi su izvedenice iz njemačkog jezika – «Keller» i «Kellner».

Gost: Vaš naglasak je vrlo zanimljiv. Smijem li vas pitati odakle ste?

Konobar: Ja sam s otoka Brača... A vi?

Gost: Ja sam iz Salzburga.

Konobar: Zašto učite hrvatski jezik?

Gost: Moja žena i njezina obitelj su iz Rijeke.

Konobar: Razumljivo ... Znače, ja imam prijatelje u Salzburgu. Oni imaju lokal u ulici Nordweggasse.

Gost: O, znam taj lokal! To je isto restoran s mediteranskom kuhinjom. Često idemo tamo na večeru.

Konobar: Šef lokala je moj brat.

Gost: Ozbiljno? Je li on visok i plav?

Konobar: Visok je, ali ima crnu kosu. Ali jedan konobar u restoranu je visok i plav. To je njegov sin Dino, moj nećak.

Gost: Ah, kako je svijet mali!

Konobar: Da li često putujete u Rijeku?

Gost: Kad imam godišnji odmor. Ja sam znate profesor na fakultetu pa imam godišnji odmor kad studenti imaju semestarske praznike.

Konobar: Da li vam se sviđa Istra?

Gost: O, da! Ja sam prvi put bio tamo kao student i odmah sam se zaljubio u Istru. Nakon fakulteta bio sam profesor fizike na jednoj gimnaziji pet godina. Ali u tih pet godina bio sam samo jednom u Rijeci. Poslije sam dobio posao na fakultetu kao profesor i kad sam opet došao u Istru, upoznao sam buduću ženu. Od tada dolazim svake godine u Istru.

Konobar: Onda vi poznajete Istru bolje od mene!

Gost: Još ne. Svaki put otkrivam nove stvari.

Konobar: Da, to je lijepo. I ja još uvijek otkrivam nove stvari u Austriji iako sam tu već 28 godina.

Kompromis

Dubravko: Dobar dan...

Službenica: Dobar dan...

Dubravko: Želim se uskoro oženiti i zato se želim raspitati za mogući termin za dva mjeseca.

Službenica: – Imamo slobodan termin 4. 7.

Dubravko: Ne, ne odgovara mi 4. 7. – moja mama ima rođendan.

Službenica: A 7. 7.?

Dubravko: To je četvrtak?

Službenica: Da.

Dubravko: Nikako. Četvrtak nije moj sretan dan.

Službenica: 28. 7. imamo jedan slobodan termin.

Dubravko: Tada ima moj otac rođendan.

Službenica: Imamo još termin 13. 7. To je petak.

Dubravko: Petak, 13.?... Ne, ne dolazi u obzir.

Službenica: To su bili svi slobodni termini.

Dubravko: Onda ću uzeti 13. 7. Može li taj termin u ponoć? To nije ni 13. ni 14.

Moji susjedi

Moja zgrada ima pet katova. U prizemlju nalazi se talijanski restoran «Scirocco». S Marcom, sinom vlasnika, išao sam u školu. Njegova mama Lola rođena je u Italiji, a njegov otac Toni rođen je u Rovinju. Oni su prije živjeli u Firenci i tamo su imali restoran. Taj restoran bio je restoran s njemačkom kuhinjom jer je Marcov otac radio 10 godina u Berlinu. Oni će se uskoro preseliti u Švicarsku i tamo otvoriti praonicu rublja.

Na prvom katu živi gospodin Tadeuš. On je podrijetlom iz Mađarske i ima malu urarsku radnju. On je imao pet žena. Nakon prvog, trećeg i petog braka ostao je udovac. Njegova druga žena je nestala. Od četvrte žene se rastao. Gospodin Tadeuš izgleda simpatično, ali nema sreće sa ženama.

Na trećem katu u našoj zgradi živi neki muzičar. Prije dvije godine bacao je bombone kroz prozor. Poslije je bacio i njegove tri violine. Sada noću više ne čujem glazbu.

Vlasnici četvortog i petog kata ne stanuju u zgradi. Oni imaju veliku obitelj u Zagrebu. Oni su stalno u Zagrebu u posjetu. Zašto nemaju dva stana u Zagrebu gdje bi mogli stanovati, nego imaju dva prazna stana u kojima ne stanuju, to mi nije jasno.

Nazivi mjeseci

- Unuka: Deda, trebam naučiti nazive mjeseci, ali oni su komplicirani.
- Djed: Ah, ništa lakše!... Kako se zove prvi mjesec?
- Unuka: Siječanj.
- Djed: Znači – njega već znaš. Drugi mjesec?
- Unuka: Veljača. Ali njega često zaboravim ili preskočim.
- Djed: «Veljača» – to je kao ime Veljko, a ime Veljko je slično kao Željko. Znači, možeš taj mjesec nazvati gospodin Željko Veljača.
- Unuka: To je interesantno... Treći mjesec zove se ožujak.
- Djed: To je kao «Ožujsko pivo».
- Unuka: Tata pije «Ožujsko pivo».
- Djed: Onda ćeš zapamtiti... Četvrti mjesec?
- Unuka: Travanj.
- Djed: Travanj je «trava» plus jedno «nj».
- Unuka: Da, trava-nj... Peti mjesec je svibanj. Kako da njega zapamtim?
- Djed: To je «svi» i «banj». Svi idu na «banj».
- Unuka: ... Svi idu na «banj»? Što to znači? Što je «banj»?
- Djed: To je slično kao «panj», a panj – to znaš što je, zar ne?
- Unuka: Da, to je ono što ostane kad se posječe drvo.
- Djed: Tako je. Samo nije panj nego «banj».
- Unuka: Hm... A lipanj? To je šesti mjesec.
- Djed: Kod lipnja je situacija jasnija: tu imamo «li» i «panj». Tu se ispravno piše «panj», a ne «banj». Samo se ispred stavi «li»... Kao Bruce Lee.
- Unuka: Tko je Bruce Lee?
- Djed: On je bio filmski kung-fu glumac.
- Unuka: Što je to kung-fu?
- Djed: Kung-fu je sport kojim se ljudi u Kini bave samo u lipnju. U šestom mjesecu.
- Unuka: Ozbiljno? ... A srpanj i kolovoz?

Djed: Srpanj dolazi od srpa, a srp je ...

Unuka: Znam što je srp, to nam je učiteljica objasnila. Znam i odakle kolovoz: to su zajedno «kola»i «voziti».

Djed: Odlično! Ostaje još samo rujan i listopad... Rujan je bujan, to je jasno. A listopad onda kada lišće pada.

Unuka: To je jednostavno.

Djed: ... Još imamo studeni. To je kao mineralna voda Studenac.

Unuka: To baka stalno pije.

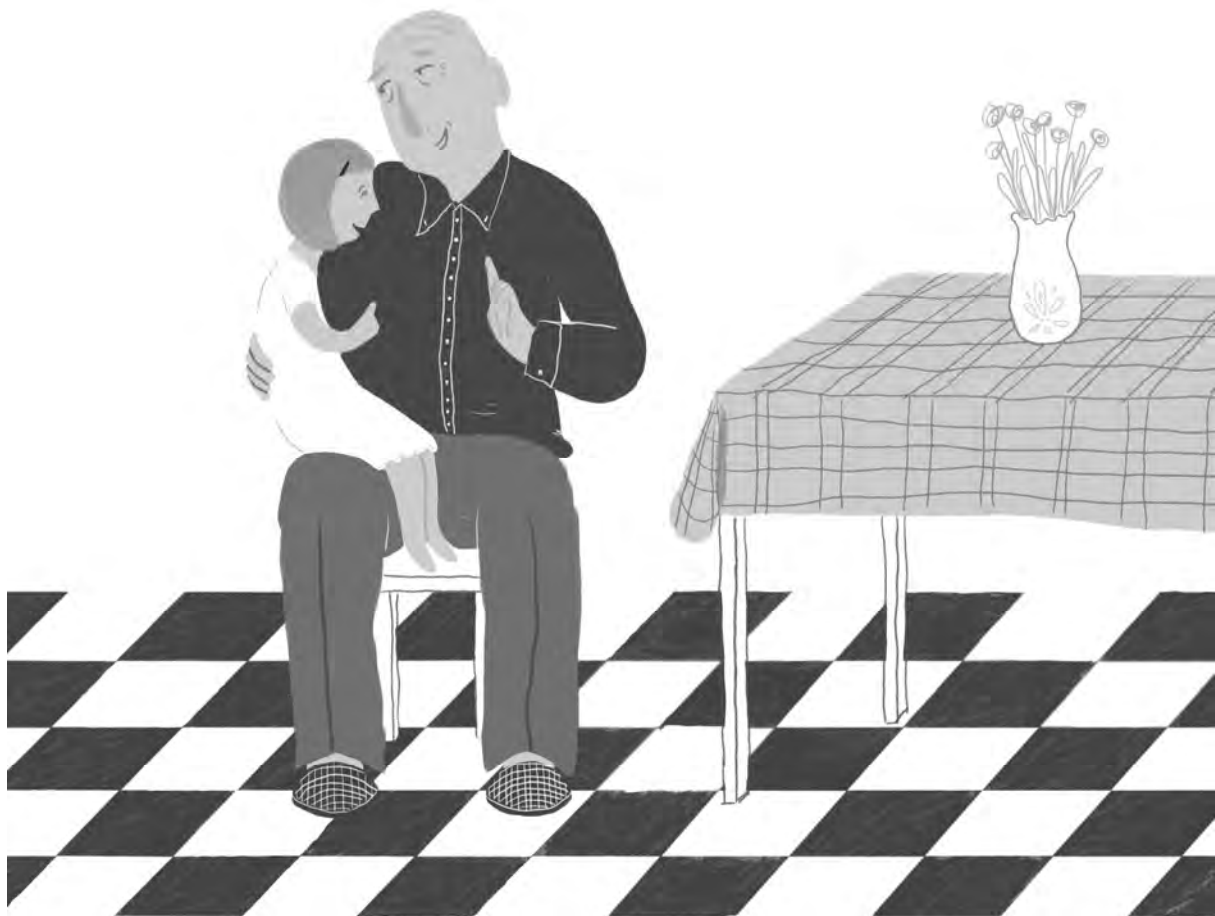
Djed: To, dakle, već znaš. Ostaje nam još prosinac... I to je lako: u prosincu ja sam zaprosio tvoju baku treći put.

Unuka: Treći put?... Zar se baka nije htjela udati za tebe?

Djed: Ne odmah. Ja mislim da je čekala prosinac.

Unuka: Zašto?

Djed: Da tako pomognemo našim unucima naučiti nazive mjeseci.

Bratski dogovor

Dominik: Što ćemo kupiti roditeljima? Oni slave u subotu godišnjicu braka – 10 godina braka.

Zdravko: Što mama voli?

Dominik: Mama voli kazalište. Možemo kupiti mami kartu za neku kazališnu predstavu.

Zdravko: Ali tata ne voli kazalište. On voli nogomet.

Dominik: Tata možemo pokloniti kartu za neku utakmicu.

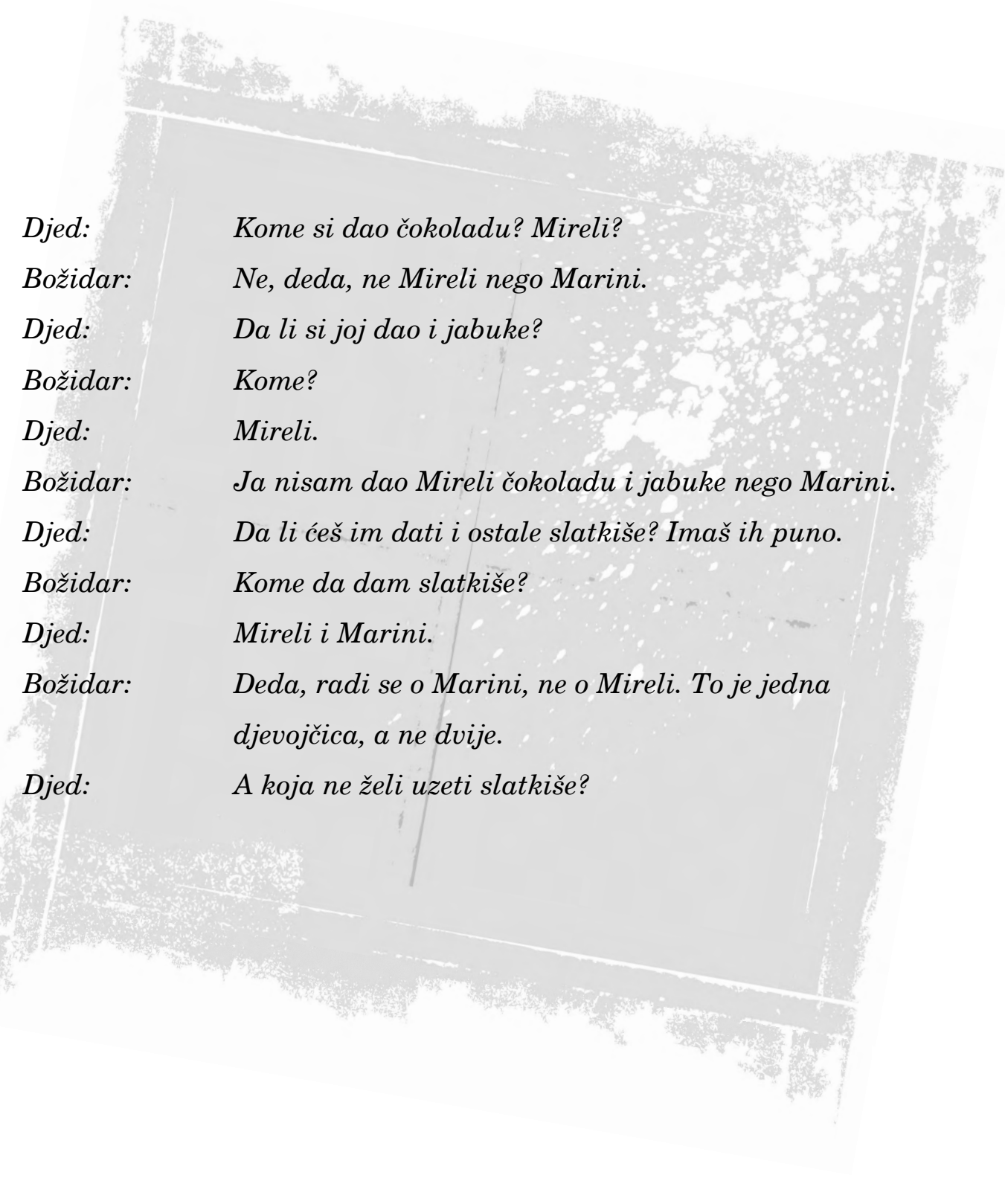
Zdravko: Ali ne možemo im kupiti različite poklone!

Dominik: ... Ne, ne možemo.

Zdravko: Možda postoji neka kazališna predstava s temom nogometa?

Briga

-
- Djed: Kome si dao čokoladu? Mireli?*
- Božidar: Ne, deda, ne Mireli nego Marini.*
- Djed: Da li si joj dao i jabuke?*
- Božidar: Kome?*
- Djed: Mireli.*
- Božidar: Ja nisam dao Mireli čokoladu i jabuke nego Marini.*
- Djed: Da li ćeš im dati i ostale slatkiše? Imaš ih puno.*
- Božidar: Kome da dam slatkiše?*
- Djed: Mireli i Marini.*
- Božidar: Deda, radi se o Marini, ne o Mireli. To je jedna djevojčica, a ne dvije.*
- Djed: A koja ne želi uzeti slatkiše?*

Rođendanski poklon

Baka: Lovorka, danas je tvoj rođendan. Što želiš da ti dam? Savjet, informaciju, preporuku ili novac? Što će ti trebati?

Lovorka: Bako, hoćeš li mi dati kreditnu karticu?

Baka: ... Kreditnu karticu? Zašto?

Lovorka: Ako mi daš svoju kreditnu karticu, na njoj stoje informacije kako do novaca, moj prijatelj će mi savjetovati kako da potrošimo novac, a društvo će mi preporučiti dobar disk.

Baka: ... U redu. Ali ako ti dam kreditnu karticu, ne mogu ti čestitati rođendan. Na kartici to ne piše.

Neobične želje

Danas želim napraviti nešto neobično. Ne pada mi ništa na pamet, ali ...

Da, neću razmišljati, ja ću...

... skinut ću jaknu i kapu. Staviti ću masku na lice. Onda ću se popeti na kauč, pa na komodu, pa na ormar. Sjedit ću na lusteru.

Što ću raditi na lusteru? Ne znam. Bit će mi toplo. Skinut ću masku i vestu. Uključiti ću televizor daljinskim upravljačem. Gledat ću film. Kakav film, ne znam. Volim krimiće.

Druge filmove ne volim. Ako će na televiziji biti romantičan film ili povijesni film, gađat ću televizor narančama. Naranče volim jesti. Volim ih imati i na lusteru.

Malo čudno, ali – kažem: napraviti ću nešto neobično – znači, imati ću naranče na lusteru. Neću bacati naranče samo na televizor nego i na tepih. Moj tepih ima lijepe mustre. S narančama će mustre biti... hm... dopunjene. Estetski dopunjene? Ne znam, moram probati. Osim nove estetike moram još nešto probati: želim nazvati nekog neznanca telefonom. Znam, to je djetinjasto, ali – to je neobično. Pogotovo ako je neznanac u Kini.

Imam još jednu želju: želim popiti tekilu i čaj zajedno, kao koktel. Zašto? To mora imati zanimljiv okus. Koktel: «tek-čaj». Ili «ča-tek». Da, «ča-tek» je dobro ime za koktel. – Molim jedan «čatek». – Konobar se čudi: – Čatek? Što je čatek? – Ne znate što je čatek? Čatek je koktel: čaj i tekila. – Da, to ću napraviti na lusteru: izmisliti ću koktel «čatek».

I još ću nešto napraviti: kupiti ću džuboks, stari Wurlitzerov džuboks, s gramofonskim pločama. Sjedit ću na lusteru i slušati muziku iz džuboksa. I crtati ću po plafonu. Kao Michelangelo. Moj plafon će biti plafon Sikstinske kapele. A ja ću slikati lijepe slike. I slušati muziku.

Ne znam. Možda neću to napraviti. Možda ću napraviti nešto drugo. Ali sigurno ću napraviti nešto neobično.

U kinu

Mlađi brat: Idemo li kući?

Stariji brat: Ali film još traje.

Mlađi brat: Svejedno mi je.

Stariji brat: Ali film je interesantan.

Mlađi brat: Film je možda interesantan, ali ja želim kući.

Stariji brat: Zašto?

Mlađi brat: Vruće mi je i loše mi je.

Stariji brat: Naravno – pojeo si čokoladu, sendvič, krušku, kolač i popio tri soka.

Mlađi brat: ... Pomozi mi.

Stariji brat: Kako?

Mlađi brat: Daj mi vrećicu.

Stariji brat: ... Zašto?

Mlađi brat: Rekao sam ti: loše mi je...

Zagreb ljeti

Vlado: Hoćemo li ići na «Štros» večeras?

Karin: Što je «Štros»?... Znaš, ja sam prvi put u Zagrebu.

Vlado: «Štros» je Strossmayerovo šetalište na Gornjem gradu, tamo je ljeti okupljalište mladih i starih, kulturna i zabavna događanja.

Karin: ... Na Gornjem gradu? Gdje je Gornji grad?

Vlado: To je dio iznad centra Zagreba, iznad početka Ilice. Sa «Štrosa» je lijep pogled na Zagreb.

Karin: Kako se dolazi do «Štrosa»?

Vlado: Može se doći na nekoliko načina: uspinjačom iz Ilice, isto tako preko Radićeve ulice, također iz Mesničke ulice i s Markovog trga.

Karin: ... Uspinjačom? U centru Zagreba postoji uspinjača?

Vlado: Da. Već više od 120 godina. Vožnja uspinjačom traje manje od jedne minute jer je uspon samo 60 metara.

Karin: To je interesantno! Gdje je točno uspinjača? Ja bih se htjela voziti uspinjačom.

Vlado: Ako ideš od Trga bana Jelačića Ilicom, onda ćeš vidjeti uspinjaču na prvom malom raskrižju desno... Ali mi obično idemo do «Štrosa» Radićevom ulicom.

Karin: Gdje je ona?

Vlado: Na Trgu bana Jelačića nalazi se jedan prolaz za Dolac, tržnicu, a do nje lijevo, jedna uličica – to je Radićeva. Kad uđeš u Radićevu, odmah na početku ulice lijevo postoji prolaz između dvije kuće. Prolaz je vrlo mali i on vodi do Zakmardijevih stuba. One se penju na Gornji grad, do «Štrosa»... Postoji i treći put do «Štrosa» kao što sam ti rekao a taj je ...

Karin: Ovo je bilo dovoljno, već mi je previše informacija... Reci, što to ima na «Štrosu» po ljeti?

Vlado: Koncerti etno, jazz i soul muzike, umjetničke radionice za odrasle i djecu i modna revija studenata. Također se slavi pola Nove godine s vatrometom i postoji natječaj za najljepšeg psa mješanca. Osim toga ima puno ugodnih mjesta za sjesti i popiti piće u društvu.

Karin: Onda večeras moramo obavezno tamo!